

III

Дав він мені грошей. А трафилось нам
Два морги городу, півхати,
Сад, стайня... За все сорок римських у рік.
Інтерес, як цукор, лиш брати!

Я взяв, зараз сад в мене зняв садівник
За тридцять, без сіна. З городу ж
Я мав ярини і собі на весь рік,
І ще й зоставалось на продаж.

Купив я й корову. А ще в мене був
Заробок: до міста бувало
Іду на худоб'ячі й кінські торги —
Я баришівник, яких мало!

Тут куплю коня, тут корову — й продам,
То знов сторгувати поможу,
А все не задарма: щотижня хоч п'ять,
Шість римських додому привожу.

Прознав я й для жінки заробок, якби
Вона його хтіла держати.
Взялись, бачте, бігать з сусідства баби
Частенько до нашої хати.

А кожда приносить по кілька яєць,
Гшона, то муки, то пшениці.
«Купіть,— каже,— Гершон, у мене — кума,
У мене сю ніч вечерниці!»

Ни, звісно, в коршму їм іти з тим не мож:
Побачить хто, муж перечує,—
Мені ж за що-будь дасть, бо раз, що я блят¹,
По-друге — готівку плачу їй.

Ни, словом, скажу вам: такий се гешефт,
Що з нього одного мож жити.
І думав я так, що ним жінка займесь,
А я по торгах му ходити.

Та ба, не те вийшло! Файгуня моя
Щорана, як лиш протре очі,
Зварить там що-небудь та й шмиг до вітця,
Та й там вже сидить аж до ночі.

Піду я на ярмарок — хату замкне
Та й шмиг, мов жене хто від свого.
Скажу що робити — глядить, мов дурна,
Та й шмиг, не сказавши нічого.

А в батька, прочув я, вона, мов слуга,
Все робить. Тьфу, що за причина!
Став ласкаво їй говорити — стоїть,
Мов стовп, тільки лупа очима.

Став я не пускати її до вітця —
Ого, не минуло й години,
Вже теща прибігла, цокоче, кричить:
«Не смій ти моєї дитини

Спиняти!» — «Хіба ж я не муж їй?» — кажу.
«А я їй,— та каже,— не мати?»
Ни, слово по слову, ми в сварку зайшли,
І вигнав я тещу із хати.

¹ Б л я т — вираз злодійський, значить чоловіка, що пере-
ховує крадені речі, а далі й загалом такого, що вміє
всяку річ держати в тайні.

Сидить моя Файга та й плаче. Шо я
Говорю, і прошу, і грожу —
Мовчить або ходить сама не своя,
Ну, просто дивитись не можу!

Аж далі дитина у неї найшлась, —
Ну, мислю, слава тобі боже!
Дитина прив'яже до хати її,
Тепер устаткується, може.

Ага, чи не щел! На родини вона
До батька пішла. Вже по всьому —
Лежить там. І встала, і робить, і мов
Не дума вертати додому.

Привів я її. А що крику було,
Що сварки, тогó й не казати.
Та що, день в день гірше: то вна до вітця,
То теща від нас не йде з хати.

І ніби вона при дитині, а тут
Все шепче щось, Файгу бунтує!..
Я з злості аж мечусь, сварю, то мовчу...
Вже й праця мені не смакує.